

Ý nghĩa cách mạng của phong trào "Ba đảm nhiệm"

Bài phát biểu của Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam Nguyễn Thị Thập
tại Hội nghị Cán bộ Phụ nữ toàn miền Bắc tháng 3/1965

Cuộc chiến tranh đặc biệt do đế quốc Mỹ tiến hành ở miền Nam nước ta rõ ràng đã thất bại không thể cứu vãn nổi. Trước thế bí đó, đế quốc Mỹ đang điên cuồng tiến thêm một bước mới trong âm mưu mở rộng chiến tranh. Chúng đã đem trên 3.500 lính thủy đánh bộ Mỹ vào Đà Nẵng. Chúng đang dùng không quân và hải quân liên tiếp bắn phá miền Bắc nước ta. Ở miền Nam, chúng dùng những phương tiện chiến tranh tàn bạo nhất mà cả loài người đã lên án và đòi cấm chỉ như: dùng hơi độc để giết người, trút hàng trăm tấn bom xuống các vùng dân cư, bệnh viện, nhà thờ; dùng bom na-pan thiêu đốt các con em thơ ngây của chúng ta đang học tập, vui chơi dưới mái trường... Những hành động đó của đế quốc Mỹ uy hiếp nghiêm trọng nền an ninh của Tổ quốc chúng ta, đe dọa phá hoại thành quả xây dựng hoà bình của nhân dân ta, đe dọa nghiêm trọng nền an ninh của các dân tộc ở Đông Dương và ở Đông Nam Á.

Tình hình đó đòi hỏi toàn dân ta phải đứng lên chống đế quốc Mỹ xâm lược. Hàng triệu nam nữ thanh niên ưu tú đã tình nguyện ghi tên "ba sẵn sàng", tình nguyện vào bộ đội, tình nguyện kéo dài thời hạn làm nghĩa vụ quân sự, tình nguyện đi bất cứ nơi nào Tổ quốc cần đến. Hàng nghìn vạn bà mẹ, người vợ nhiệt liệt hưởng ứng phong trào "ba sẵn sàng" của thanh niên, khuyến khích chồng con sẵn sàng chiến đấu cứu nước như cụ Lã Thị Xuyên ở thôn Yên Khê (huyện Yên Khánh, Ninh Bình) và cụ Nguyễn Thị Cư ở hợp tác xã nông nghiệp Hồ Tùng Mậu (huyện Ân Thi, Hưng Yên) đã làm đơn tình nguyện cho 11 người con đi chiến đấu chống Mỹ.

Trước nhiệm vụ cứu nước khẩn trương hiện nay, trước yêu cầu bảo vệ miền Bắc, ủng hộ cách mạng giải phóng miền Nam, đánh bại âm mưu thâm độc, đen tối của đế quốc Mỹ, thể theo nguyện vọng yêu nước thiết tha của hàng triệu phụ nữ, Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam phát động trong toàn thể phụ nữ miền Bắc phong trào "ba đảm nhiệm":

- Đảm nhiệm sản xuất và công tác thay thế cho nam giới đi chiến đấu;
- Đảm nhiệm công việc gia đình, khuyến khích chồng con yên tâm chiến đấu;
- Đảm nhiệm phục vụ chiến đấu khi cần thiết.

Phong trào "ba đảm nhiệm" của phụ nữ là sự hưởng ứng mạnh mẽ đối với phong trào "quyết tâm thực hiện lời dạy của Hồ Chủ tịch", của quân đội nhân dân anh hùng và phong trào "ba sẵn sàng" của thanh niên. Ba phong trào đó thể hiện tinh thần thi đua yêu nước sôi nổi, quyết chiến, quyết thắng đế quốc Mỹ xâm lược.

Phong trào "ba đảm nhiệm" có tính chất cách mạng sâu sắc. Phong trào đó là sự thể hiện lòng yêu nước nồng nàn và nhiệt tình cách mạng xã hội chủ nghĩa của phụ nữ miền Bắc nước ta. Nó phát huy truyền thống cách mạng kiên cường bất khuất của phụ

nữ nước ta, truyền thống đó hiện đang được phụ nữ miền Nam phát huy trong cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ xâm lược.

Trải qua mười năm hoà bình ở miền Bắc, chúng ta đã xây dựng được cuộc sống ấm no, hạnh phúc. Đồng ruộng của chúng ta phì nhiêu với mạng lưới thuỷ lợi dày đặc, với những đồi cây xanh ngắt. Nhà máy của chúng ta mọc lên từng ngày, từng ngày. Chúng ta yêu hoà bình, yêu cuộc sống. Nhưng đế quốc Mỹ buộc chúng ta phải một lần nữa cầm súng chiến đấu. Thực tiễn những cuộc đánh trả máy bay Mỹ ở Vĩnh Linh, Quảng Bình, Hà Tĩnh, Nghệ An, Quảng Ninh, Thanh Hoá, Bạch Long Vĩ vừa qua đã chứng tỏ rằng, tuy đã qua mười năm hoà bình, chúng ta vẫn không quên cầm súng, trái lại cầm súng càng chắc tay hơn, bắn càng trúng hơn. Những nữ du kích, dân quân, tự vệ của chúng ta ngày nay chẳng những dũng cảm tiếp đạn cho bộ đội bắn máy bay Mỹ mà còn trực tiếp cầm súng bắn máy bay Mỹ. Bà mẹ Suốt và các chị Vi Thị Mến, Thu Thuỷ, Ngọc Vân, Minh Sính đã giữ vững đường giao thông liên lạc, điện thoại, truyền thanh trong chiến đấu giữa làn mưa đạn róc-két của máy bay địch. Rõ ràng là kỹ thuật chiến tranh hiện đại của đế quốc Mỹ chỉ càng làm chói ngời thêm tinh thần chiến đấu dũng cảm, kiên cường của phụ nữ Việt Nam ta.

Phong trào "ba đảm nhiệm" không những phát huy truyền thống yêu nước của phụ nữ nước ta mà còn phát huy cao độ nhiệt tình cách mạng xã hội chủ nghĩa và khả năng to lớn của phụ nữ miền Bắc trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Tiến hành cuộc chiến tranh phá hoại đối với miền Bắc nước ta, đế quốc Mỹ tưởng rằng sẽ làm đình đốn công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội của chúng ta. Nhưng chúng ta đã nêu cao quyết tâm: vừa chiến đấu vừa đẩy mạnh sản xuất, quyết không để cho công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội bị chậm trễ; trái lại, biến căm thù thành sức mạnh, chúng ta sẽ đưa tốc độ xây dựng chủ nghĩa xã hội lên mạnh hơn. Chúng ta sẽ phải tốn thêm một phần sức lực để đánh máy bay Mỹ, nhưng chúng ta sẽ bù lại bằng nhịp độ lao động khẩn trương hơn với năng suất lao động và hiệu suất công tác cao hơn. Cũng có thể đế quốc Mỹ sẽ ném bom, tàn phá một số công trình xây dựng của chúng ta, nhưng chúng ta sẽ làm thêm nhiều công trình khác với nhịp độ nhanh hơn. Lực lượng lao động xã hội của chúng ta tạm thời phải điều chỉnh lại để tăng thêm đội ngũ chiến đấu của các lực lượng vũ trang, nhưng chúng ta sẽ phát huy mạnh mẽ khả năng của các lực lượng hậu bị, các lực lượng lao động dự trữ, trong đó lực lượng lao động phụ nữ giữ vị trí vô cùng quan trọng không những trên mặt trận sản xuất nông nghiệp, công nghiệp, mà cả trong các công việc quản lý hành chính, nghiệp vụ, chuyên môn.

Với ý nghĩa đó, phong trào "ba đảm nhiệm" là một cuộc vận động chính trị, một cuộc phát động tư tưởng rất sâu sắc trong phụ nữ, cổ vũ chị em phấn đấu tự cường vươn lên mạnh mẽ để gánh vác trách nhiệm mới. Phải lao động khẩn trương hơn với năng suất cao hơn để làm thêm phần của nam giới, của chồng con đi chiến đấu. Phải học tập những việc, những nghề mà trước kia phụ nữ chưa biết làm. Phải học kỹ thuật,

học chuyên môn, phải tích cực tham gia quản lý sản xuất trong nhà máy, trong hợp tác xã, quản lý công việc hành chính, bảo vệ, trị an trong khu phố, thôn xóm, để khi cần có thể thay thế chồng con, anh em đi chiến đấu. Nhiệm vụ cách mạng càng lớn thì khí thế cách mạng càng mạnh, giác ngộ cách mạng càng cao. Ở các địa phương trực tiếp chiến đấu với máy bay Mỹ, phong trào phụ nữ phục vụ chiến đấu, đẩy mạnh sản xuất phát triển rất mạnh và qua cơn thử lửa, những cán bộ và chị em phụ nữ càng tỏ rõ phẩm chất cách mạng cao quý và khả năng cách mạng to lớn, qua đó càng làm tăng thêm sự tín nhiệm của xã hội đối với phụ nữ. Cũng qua thực tế đó, các ngành, các cấp dần dần thấy rõ hơn phải chú trọng bồi dưỡng lực lượng lao động phụ nữ, đào tạo và đề bạt cán bộ phụ nữ để chuẩn bị thay thế cho lực lượng nam giới đi chiến đấu.

Phong trào "ba đảm nhiệm" do Trung ương Hội đề ra chưa được một tháng mà đã được sự hưởng ứng nhiệt liệt của toàn thể phụ nữ và nhân dân ta. Các lực lượng vũ trang hoan nghênh vì phong trào đó cổ vũ chiến sĩ thêm hăng hái và yên tâm chiến đấu. Ở các xí nghiệp, công trường, nông trường, hợp tác xã sản xuất nông nghiệp, anh em công nhân, nông dân hoan nghênh vì phong trào đó đem lại khí thế cách mạng mới trong phụ nữ, nâng cao năng suất lao động chung của xã hội. Chị em phụ nữ khắp các thành thị và nông thôn, ở bất kỳ ngành, nghề nào, ở bất kỳ lứa tuổi nào đều nhiệt liệt hưởng ứng, vì nó đáp ứng đúng nguyện vọng thiết tha của chị em muốn cống hiến nhiều hơn cho cách mạng, muốn phát huy khả năng phục vụ của mình, đồng thời qua đó mà đẩy mạnh thêm sự nghiệp giải phóng phụ nữ.

Phong trào phụ nữ "năm tốt" mấy năm qua phát triển nhanh và mạnh là vì đáp ứng đúng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng chung cũng như của sự nghiệp giải phóng phụ nữ. Trong hoàn cảnh hiện nay, phong trào "ba đảm nhiệm" là một bước phát triển mới của phong trào phụ nữ thích ứng với nội dung "năm tốt" trong tình thế cách mạng mới. Mỗi phụ nữ "năm tốt" trong lúc này phải là một phụ nữ "ba đảm nhiệm" giỏi. Nội dung "ba đảm nhiệm" chính là nội dung "năm tốt" trong khung cảnh chiến đấu và sẵn sàng chiến đấu. Thực hiện "ba đảm nhiệm" chính là thực hiện "năm tốt" trong điều kiện vừa xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa chiến đấu chống đế quốc Mỹ xâm lược "lửa thử vàng, gian nan thử sức". Người phụ nữ mới, người phụ nữ xã hội chủ nghĩa chúng ta trong lửa đạn chống kẻ thù hung ác càng cần phải rèn luyện phẩm chất cách mạng cao quý, ý chí cách mạng kiên cường, bất khuất và phải ra sức phấn đấu để nâng cao năng lực và trình độ đảm nhiệm sản xuất và công tác. Lúc này đây, bà mẹ yêu con, người vợ yêu chồng không những vẫn phải lo thu xếp gia đình ngăn nắp, nuôi con khỏe, dạy con ngoan mà còn dám tình nguyện hiến dâng cho Tổ quốc những người con thân yêu nhất, dám đấu tranh thắng tình cảm mềm yếu, dám ghé vai gánh cả gánh nặng gia đình, bảo đảm sản xuất, nuôi dạy con thơ, săn sóc cha mẹ già, để khuyến khích chồng, con yên tâm đi chiến đấu. Tình đoàn kết trong phụ nữ lúc này đây cũng là tình đoàn kết trong chiến đấu hiểm nguy không rời, khó khăn không bỏ, như Thu Thủy đã tiếp tay cho Vi Thị Mến ở tổng đài điện thoại, như bà Dần đã xông pha bom đạn để bảo vệ tài sản chung của bạn hàng ở chợ Vinh, như chị Thư, chị Tuyên ở xã

Hoà Lộc nửa đêm rủ nhau thắp đèn hái rau tươi tiếp tế cho bộ đội... Những tấm gương sáng ngời đó của chủ nghĩa anh hùng tập thể, của tinh thần hợp tác xã hội chủ nghĩa trong phụ nữ lúc này đây cần phải được phát huy, cần phải được toàn thể chị em chúng ta học tập và noi theo.

Hiểu sâu sắc mục đích và nội dung cách mạng của phong trào "ba đảm nhiệm", chúng ta quyết tâm đẩy mạnh phong trào phát triển sâu rộng. góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng chung của dân tộc ta đánh bại đế quốc Mỹ./.